

Vprašanja in odgovori.

Vprašanje 1. Pri nas so pričeli ljudje sejati deteljo v mešičkih in trdijo, da boljše kali, če tudi ni vreme posebno ugodno. Trdijo pa tudi, da je v njivi, posejani z mešički, manj ali pa nič predenice, nego v njivah, posejanih z omlačeno deteljo. Ali je to res in zakaj, in ali je taka setev dobra? (J. L. v St. J. pri K.)

Odgovor: Res je vse to in tudi dobro za gospodarje, kakeršni so naši, ki to lahko zvrše, ker imajo majhna posestva in po zimi dovolj časa mešičke pripravljati. Detelja v mešičkih šele takrat vzkali, kadar je dovolj vlage, ki pripomore, da se mlada rastlina toliko okrepi, da ji poznejšnja šuša ne škodi toliko. Deteljno seme brez mešičkov pa vzkali tudi ob manjši vlagi, in če potem kmalu pritisne suša, posuše se slabotne rastlinice hitreje. Čisto tako naravno je pa tudi, da ima deteljišče, zasejano z mešički, manj predenice, ker mešičke je treba z roko odbrati in tako ne pride v mes prav nič ali pa neznatno malo predeničnega semena, ki ga v mešičkih ni. Taka setev je toraj prav dobra, ima le to napako, da je pripravljanje mešičkov zamudno, kar pa pri naših gospodarjih nič ne de, ker ne potrebujejo Bog vedi koliko semena in to delo lahko po zimi zvrše, ko ni drugega opravila. Priporočamo tako deteljno setev vsem tistim, ki niso v stanu kupiti zanesljivega čistega semena, ker se bodo s tem najbolj gotovo obvarovali toli nadležne in škodljive predenice. Da bi se vendar že naši ljudje spametovali ter opustili setev drobirja in smeti deteljnih, s katerimi zatrosijo na svoje njive ne le samo predenice, ampak polno drugega plevela.

Vprašanje 2. Kupil sem velik travnik, ki je zapuščen zelo, poln mahu ter ga je vredno le enkrat kositi. Kaj mi je storiti, da ga kmalu zboljšam? Ali mi ga priporočate nekoliko s travnim semenom posejati, ker je trava zelo redka? (S. L. v G. na Štajarskem.)

Odgovor: Vozite na svoj travnik gnojnico, kar je najboljše storiti, dokler je še sneg: če pa to ni sedaj mogoče, pa prav precej, kadar sneg skopni. Predno pa trava pomladi ozeleni, dobro prebranjate travnik po dolgem in po čez s travniško brano, če pa take nimate, pa z navadno. Brana poruje mah, raztrga rušine in razrahlja zemljo. Mah lahko posušite ter za nasteljo porabite. To delo se da tudi z železnimi grabljami opraviti, ali je zamudno in drago. Gotovo bode dobro, če travnik s travnim semenom posejete, ker na ta način prej dosežete uspeh, a če bodete travnik gnojili in ga vsako leto prebranjali, zgostila se bode trava sama ob sebi kmalu. Ko bi naši gospodarji tako delali, še enkrat več bi bili vredni njih travniki, in to skoraj brez stroškov, kajti gnojnica se jim sedaj brez koristi odteka, na travnik pa jo lahko zvozijo ter ga pobranajo, ko na kmetiji ni še nobenega drugega dela za živino.

Vprašanje 3. Kam naj se obrnem, da dobim plemenskega bika dobre pasme, kakeršne deli kmetijska

družba, koliko stoji tak bik in kakšni so pogoji? (J. Ž. v Dr.)

Odgovor: Na ta odgovor Vam za sedaj ne moremo dati določenega odgovora, ker bode kmetijska družba vsled novega zakona za povzdigo živinoreje in vsled večje podpore, katero bode dobivala v prihodnje način prodaje plemenskih bikov spremenila. Vsakakor bo dobava bikov olajšana in skoraj gotovo tako urejena, da se bode družba najprej ozirala na družbene podružnice, na občine in na družabnike. Morda se bode tako uredilo, da bode bika šele takrat plačati, kadar ga bode gospodar mesarju prodal in sicer bode toliko manj plačati, kolikor dlje časa bode bik za pleme rabil. Kakor rečeno, gotovega Vam ne moremo poročati, zvedeli bode pa gotovo še do pomladi, ker prej družba itako bikov ne kupi.

Vprašanje 4. Kaj mi je narediti s krompirjem, ki je zmrznil? Ali škoduje tak krompir ljudem, in kaj mi je narediti, da bode užiten? (J. P. v Z. na Štajarskem.)

Odgovor: Krompir, ki je zmrznil, rad kmalu zgnije in sicer toliko hitreje, kolikor hitreje se odtaje in kolikor večja je toplota, v kateri se odtaje. Ako hočete krompir, ki je zmrznil, dolgo ohraniti, morate ga toraj prav počasi odtajati, na pr. v vodi, ki je toliko mrzla, da ravno ne zmrzne. Skuhan zmrzel krompir ni zdravju škodljiv, pač pa je zelo sladak, ker se vsled zmrzlosti in potlejšnje odtalitve mnogo škroba (štirke) spremeni v sladkor. Temu se pa ne da odpomoči.

Podučne stvari.

Zemljepisni in narodopisni obrazi.

Nabral Fr. Jaroslav.

(Dalje.)

207.

Moja sopotnika. Bazijaš. Babakaj. Golubac.

„Živijo nam novi mentor!“ zaklicali smo.

Kako sta nam minili postaji Pančeva in Kubin, ne znam, ker sem bil ves ta čas v razgovor zapleten. Ali ko smo zaslišali klic: „Bazijaš,“ skočila sva s Srbom na kasar. Francozinja je obsedela na svojem mestu. Ali gori je pihal močen veter, da so valovi ob brod pljuskali. Pa zakaj? Od Bazijaša, siromašne vasi, pričenjata se vleči dva venca gora, na levo erdeljskih Karpatov, na desno srbskega Balkana, po koritu reke pa vleče malo ne vedno južnovzhodni veter, ki ga znani potopisec Mayer naziva že „fürchterliche Stürme“. S početka se še vidi nekaj obdelanih kosov, ali čim dalje je pa samo šumovito in strmo gorje. Ob levej obali drži vse do Oršove lepa cesta, katero je na spodbadanje pokojnega grofa Széchenyia od 1837. do 1840. l. delala država. Ko sva z Božidarom gledala vhod v to najveličastnejšo sotesko v celej Evropi, pristopi k nama uljudni kapitan in nama začne pojasnovati to in ono v okolici. Naposled